

Кількісні соціологічні дослідження

Опис курсу

Дисципліна «Кількісні соціологічні дослідження» є нормативною навчальною дисципліною, розробленою для освітньо-професійної програми бакалаврського рівня «Прикладна соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія», яка викладається у 2 семестрі в обсязі 4,5 кредитів за Європейською Кредитною Трансферною Системою (ECTS).

Курс розроблено таким чином, щоб надати його учасникам необхідний теоретичний і фактографічний матеріал для отримання цілісної картини про програму соціологічного дослідження та основні методи опитувань, а також проведення лабораторних занять на яких студенти практикуються в особливостях проведення основних кількісних методів соціологічних досліджень, зокрема опитування face-to-face, анкетування, спостереження.

Курс розроблений як путівник і має практичну корисні поради, які стануть у пригоді при плануванні та проведенні дослідження, а також аналізі результатів та публікації матеріалів.

Мета та завдання навчальної дисципліни: Мета курсу: навчальної дисципліни полягає у формуванні у майбутніх соціологів необхідної бази знань з теорії та загальної методології проведення “кількісних” соціологічних досліджень, що включає також знання про кількісні методи збору соціологічної інформації та вміння їх застосовувати у майбутній професійній діяльності. Розглянути суть і зміст кожного методу, виділити основні тенденції їх з використання у сучасній соціології, простежити генезис теорій, в яких відображається розуміючий потенціал кількісного дослідження. Допомогти студентам засвоїти методологічний інструментарій самостійного дослідження соціальних процесів.

Більш специфічно курс “*Кількісні соціологічні дослідження*” має за мету:

- розглянути особливості кількісної методології та соціологічних теорій;
- розглянути основні поняття, місце та роль кількісних методів в системі збору соціологічної інформації, специфіку їх використання та особливості отримуваної інформації;
- розглянути засади методології кількісних емпіричних соціологічних досліджень;
- розглянути засади вимірювання в емпіричних соціологічних дослідженнях;
- з’ясувати основні поняття та теоретичні основи проведення вибіркового дослідження в соціології;
- розглянути основні методологічні та методичні аспекти організації вибіркового дослідження;

- розкрити зміст основних типів вибіркового дослідження;
- розкрити зміст основних методів і технік проектування та реалізації вибіркового дослідження;
- навчити студентів організації та проведення вибіркового дослідження;
- навчити студентів застосовувати кількісні методи збору соціологічної інформації при проведенні соціологічних досліджень;
- навчити студентів конструювати інструментарій для збору інформації кількісними методами соціологічних досліджень;
- навчити студентів базовим технікам та процедурам, що притаманні кожному з методів збору кількісної соціологічної інформації;
- розширити їх навички самостійних практично-соціологічних досліджень.

Зміст понять: програма соціологічного дослідження, операціоналізація, інтерпретація, анкетування, спостереження, опитування, екзит-пол, триангуляція, інструментарій, професійна етика соціолога, доброчесність тощо.

Рекомендована література:

Основна література:

1. Соціологія. Навчальний посібник/ За ред. О.Макеєва. Київ, 2005.
2. Паніна Н. Кодекс професійної етики соціолога // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2004 - №3. – С. 9-21.
3. Дизайн дослідження: підходи на основі якісних, кількісних і змішаних методів / Перекл. Ігор Кобель, Тарас Кобель. Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2022. 284 с. ISBN 978-617-7608-45-4
4. Горбачик А. П. Аналіз даних соціологічних досліджень засобами SPSS : навч. посіб. / А. П. Горбачик, С. А. Сальнікова. – Луцьк : РВВ Вежа, 2008. – 164 с.
5. Паніна Н.В. Технологія соціологічного дослідження. – К.: Наукова думка, 1995. –145 с.

Додаткова література:

1. Костенко Н., Іванов В. Досвід контент-аналізу: Моделі та практики: Монографія. К.: Центр вільної преси, — 2003. — 200 с.
2. Паніна Н. Методичні та організаційні аспекти соціологічного моніторингу // Українське суспільство 1994—2004. Моніторинг соціальних змін. — К.: Інст соціології НАН України, 2004. — С. 7—20. (Головаха Є.)
3. Паніотто В. І. Статистичний аналіз соціологічних даних / В. І. Паніотто, В. С. Максименко, Н. М. Харченко. – К. : Вид. дім КМ Академія, 2004. – 270 с.
4. Соціальна експертиза в Україні: методологія, методика, досвід впровадження

/ За ред. Ю.І.Саєнка. – К.: Ін-т соціології НАНУ, 2000. – 194 с.

5.Комплексні вимірювальні інструменти в соціологічних дослідженнях: розроблення, адаптація, обґрунтування достовірності [Є. Головаха, С. Дембіцький, Н. Паніна та ін.]; за наук. ред. Є. Головахи та С. Дембіцького. – Київ: Інститут соціології НАН України, 2022. – 405 с.

6. Богдан О. Що варто знати про соціологію та соціальні дослідження? Посібник-довідник для громадських активістів та всіх зацікавлених. Консультант-рецензент Володимир Паніотто. К.: Дух і Літера, 2015. – 380 с.

7.Babbie E. The Practice of Social Research, Twelfth Edition – Wadsworth: Cengage Learning, 2010. – 530 p.

8. Homer, R. The Ethics of Social Research. (London, Harlow, ESSEX, 1991): 127-159. (Chapter 6 “Writing and publication”).

9. Chanfrault-Duchet, Marie-Francoise. “Narrative Structures, Social Models, and Symbolic Representation in the Life Story.” Berger Gluck, Sherna; Daphne Patai, eds. Women’s Words. The Feminist Practice of Oral History. (New York, London: Routledge, 1991): 77-91

10.Edwards, Rosalind; Jane Ribbens. “Living on the Edges: Public Knowledge, Private Lives, Personal Experience.” Ribbens, Jane; Rosalind Edwards, eds. Feminist Dilemmas in Qualitative Research. Public Knowledge and Private Lives. (London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE Publications Ltd., 1998): 1-23.

11.Finch, Janet. “It’s Great to Have Someone to Talk to”: Ethics and Politics of Interviewing Women.” Hammersley, Martyn, ed. Social Research: Philosophy, Politics, and Practice. (London: SAGE Pbls., 1992): 166-179

Інтернет-джерела:

1.Інтернетові ресурси для соціологів (The Wadsworth Sociology Resource Center): <http://sociology.wadsworth.com/>

2.Домашня сторінка інтернетового журналу “Sociological Research Online”: <http://www.socresonline.org.uk/>

3.Бібліографія публікацій про комп’ютерні програми для обробки “текстів”: <http://caqdas.soc.surrey.ac.uk/biblio.htm>

4. Аналітичний центр Cedos. URL: <https://cedos.org.ua/>

5. Європейське соціальне дослідження (European social survey)
URL:<https://www.europeansocialsurvey.org>

6. Інститут соціології НАН України. URL: <https://i-soc.com.ua/>

7.Київський міжнародний інститут соціології. URL: <https://www.kiis.com.ua/>

8.Науково-дослідна інфраструктурна установа для соціальних наук GESIS
URL: <https://www.gesis.org/en/eurobarometer-data-service/search-data-access/data-access>

9.Національне дослідження у США General Social Survey (GSS)
- URL:<https://gss.norc.org/About-The-GSS>

10. Незалежний дослідницький цент «Соціоінформ». URL: <https://socioinform.com/>
11. Соціологічна група «Рейтинг». URL: <https://ratinggroup.ua/>
12. Українська соціологічна платформа URL: <http://www.usp.biz.ua/?cat=2>
13. Український центр економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова. URL: <https://razumkov.org.ua/>
14. Фонд Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва. URL: <https://dif.org.ua/>
15. Центр міської історії. URL: <https://www.lvivcenter.org/>
16. Центр стратегічного планування і розвитку Львова «Інститут міста». URL: <https://city institute.org/>
17. Info Sapiens. URL: <https://www.sapiens.com.ua/>
18. Kantar TNS URL: <https://panel.kantar.com.ua/>
19. New Image Marketing Group. URL: <https://newimage.org.ua/>